

<p>Logotyp</p> 	<p>Nazwa instytucji</p> <p style="text-align: center;">Muzeum Ustrońskie</p>	
<p>Tytuł jednostki / publikacji / fotografii Ustroń. Uzdrawisko beskidzkie na Śląsku. Kąpiele borowinowe – turystyka, sporty zimowe i letnie ”</p>		
<p>Ilość stron oryginału 8</p>	<p>Ilość skanów 8</p>	<p>Liczba plików publikacji 19</p>
<p>Autor praca zbiorowa -</p>	<p>Wydawnictwo / zakład fotograficzny Wydawnictwo Oświatowe „Wspólna</p>	<p>Skan okładki</p>
<p>Miejsce wydania Warszawa</p>	<p>Rok wydania / Data powstania 1961</p>	
<p>Sygnatura ---</p>	<p>Rodzaj zasobu (np. zdjęcie, czasopismo itp.) prospekt reklamowy</p>	
<p>Wymiary (wys x szer) 20,3 x 10,6 cm</p>	<p>Stan zachowania ---</p>	<p>Charakterystyka skanowanego obiektu prospekt „biały kruk”, niezwykle cenny i ważny dla poznania historii i rozwoju ustrońskiego uzdrowiska w okresie powojennym, kiedy wieś Ustroń otrzymała prawa miejskie, co miało miejsce 31 grudnia 1956 r.; sporo informacji praktycznych (m.in. adresy wszystkich ówczesnych restauracji i barów), fotografii, grafik i rysunków, nawiązujących do świetnego designu lat 60. XX wieku</p>
<p>Hasła przedmiotowe (okres historyczny, postacie, miejsce) początek lat 60. XX w., Ustroń, Beskid Śląski, góra Równica, góra Czantoria, dolina Gościradowca, źródło Żelaziste, Dobka, Suchy Potok, Poniewiec, Raj, Polana, park kąpielowy z basenem, schronisko na Równicy</p>		
<p>Hasła tematyczne (np. miasto, przemysł, kuźnia, letnicy itp.) geografia i historia uzdrowiska, krajoznawstwo, urządzenia uzdrowiskowe, sportowe i rekreacyjne, Beskidzkie Zakłady Gastronomiczne w Ustroniu, gastronomia, domy wczasowe Funduszu Wczasów Pracowniczych</p>		
<p>Prawa autorskie ---</p>		

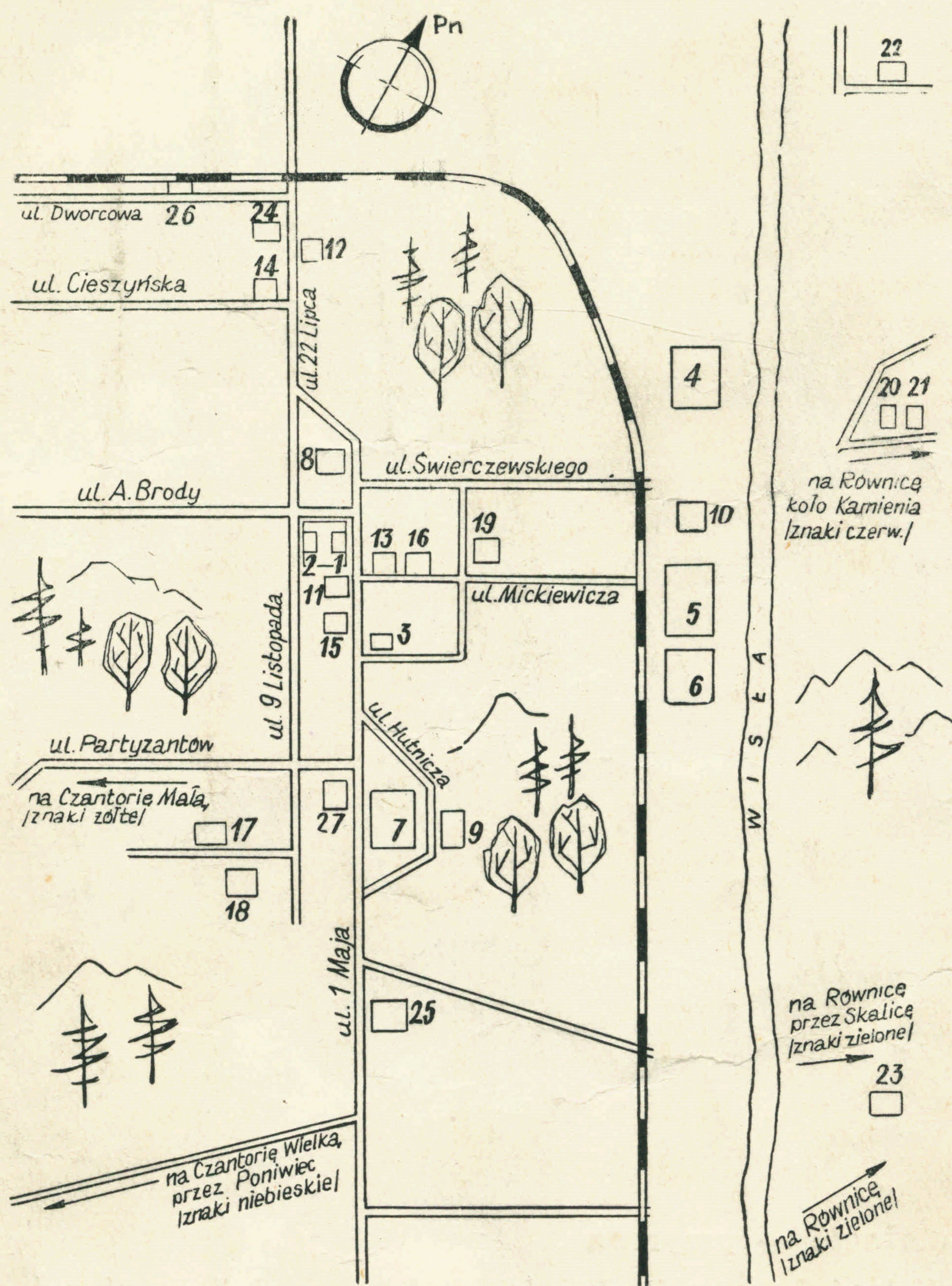
USTRON

UZDROWISKO BESKIDZKIE NA SLASKU

KAPIELE BOROWINOWE — TURYSTYKA
SPORTY ZIMOWE I LETNIE

Legenda do planu miejscowości

1. Ratusz; 2. Dworzec autobusowy; 3. Apteka; 4. Stadion sportowy; 5. Basen kąpielowy; 6. Korty tenisowe; 7. Staw kajakowy; 8. Hotel „Równica”; 9. Hotel i restauracja „Kuracyjna”; 10. Restauracja „Oaza”; 11. Restauracja „Beskid”; 12. Restauracja „Prażakówka”; 13. Ośrodek Zdrowia; 14. Ośrodek Zdrowia i przychodnie specjalistyczne; 15. Ośrodek Zdrowia i przychodnia „D”; 16. Zakład Kąpeli Borowinowych; 17. D.W. „Wypoczynek I”; 18. D.W. „Wypoczynek II”; 19. D.W. „Pałacyk”; 20. D.W. „Źródełko Żelaziste I”; 21. D.W. „Źródełko Żelaziste II”; 22. D.W. „Belweder”; 23. D.W. „Pokój”; 24. Poczta; 25. Stacja benzynowa; 26. Dworzec kolejowy; 27. Dom towarowy.

Położenie — przyroda

Ustroń leży w Beskidzie Śląskim, w dolinie górnej Wisły, w odległości kilkunastu kilometrów na wschód od Cieszyna. Miejscowość zajmuje dolinę o długości 7 km i dzieli się na kilka części o nazwach: Hermanice, Ustroń Dolny, Ustroń Górny i Polana.

Klimat Ustronia cechuje dobre nasłonecznienie i mała wilgotność powietrza.

Okoliczne stoki górskie, pokryte bujnymi lasami, stanowią malownicze tło dla uzdrowiska, rozłożonego u stóp Równicy (883 m npm.) i Czantorii (997 m npm.). Dzięki tym lasom Ustroń posiada szczególny urok i piękno. Przeważają lasy szpilkowe (55%). Typowym drzewem tutejszych lasów jest świerk, a z liściastych — buk, który zajmuje ok. 24% powierzchni zalesionej. Lasy bukowe nabierają szczególnego uroku jesienią, kiedy liście drzew mają ognisto-złoty kolor.

Zbocza najbliższych gór — Czantorii i Równicy — porastają lasy świerkowo-bukowo-jodłowe.

Z bogatej niegdyś fauny leśnej pozostały do dziś m. in. sarny, kuny, lisy i borsuki.

Na Czantorii spotkać można głuszca, drozda obrożnego, szczygła i czyża. Z gadów i płazów żyje tu zakrzoniec i salamandra plamista. W potokach pełno pstrągów i lipieni.

Komunikacja

Przez Ustroń prowadzi szosa z Katowic do Wisły, Istebnej i Koniakowa. Uzdrowisko posiada więc bezpośrednio połączenie autobusowe z Katowicami (8 autobusów dziennie), z którymi łączy je również linia kolejowa (2 pociągi dziennie w ciągu całego roku, a ponadto w okresach nasilenia ruchu turystycznego dodatkowy bezpośredni pociąg turystyczny).

Jadąc koleją do Cieszyna (16 km) czy Bielska (35 km) trzeba przesiąść się do odpowiedniego pociągu w Golezowiu. Autobusem jedziemy do Cieszyna bezpośrednio (14 autobusów dziennie).

Z pobliską Wisłą — znanym wczasowiskiem śląskim — łączy Ustroń zarówno linia kolejowa jak autobusowa. Ta ostatnia prowadzi dalej do słynnych ośrodków folkloru śląskiego — Koniakowa i Istebnej.

Urządzenia i wskazania lecznicze

Ustroń posiada bogatą tradycję jako miejscowość uzdrowiskowa. Już od 1800 r. znany był prawie w całej Europie.

Najcenniejszym środkiem leczniczym Ustronia jest **borowina**, stosowana do kąpiei pełnych, częściowych oraz do kompresów. Zakład kąpiei borowinowych czynny jest w okresie od 15 maja do 15 października.

Borowinę stosuje się w chorobach reumatycznych, w stanach pourazowych, po złamaniach, zwichnięciach i pęknięciach kości.

Ustroń posiada również naturalne źródła wody żelazistej, mającej własności lecznicze, głównie w schorzeniach przewodu pokarmowego.

Z urządzeń kąpielowych w uzdrowisku korzystają przede wszystkim pracownicy Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego, skierowani na wczasy lecznicze, oraz wszyscy inni spędzający tu urlopy.

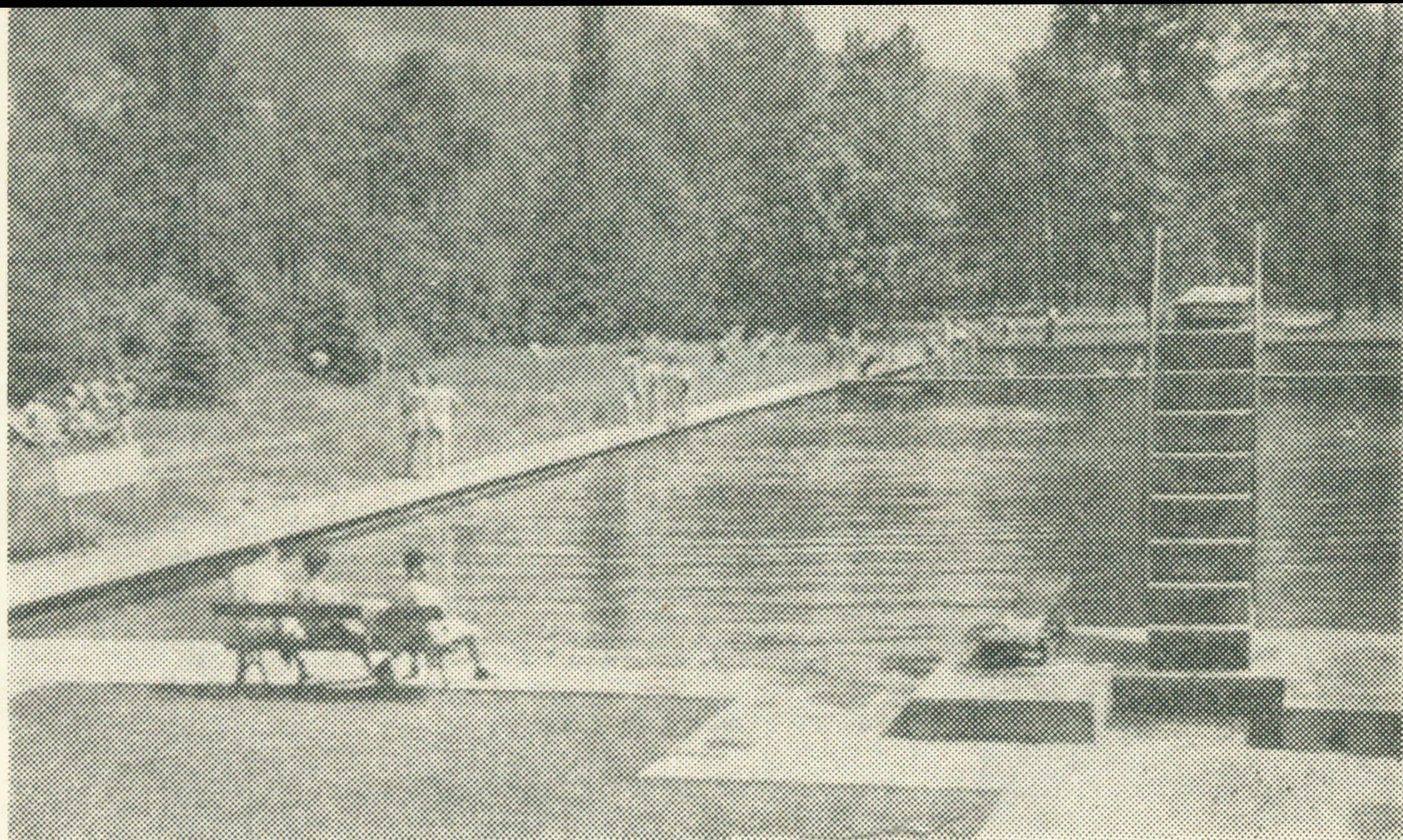
Malownicze położenie Ustronia oraz dogodna komunikacja ściągają w okresie letnim liczne wycieczki śląskiego świata pracy, który znajduje tu doskonałe warunki do odpoczynku, jak również możliwości uprawiania sportu i turystyki.

Pomieszczenia, wyżywienie

Osoby przyjeżdżające do Ustronia na wczasy FWP mieszkają w domach wypoczynkowych (Pałacyk, Pokój, Wypoczynek, Źródło Żelaziste I i II, Belweder I i II). Są tu też domy wczasowe Związków Zawodowych i poszczególnych zakładów pracy. Ponadto mieszkańcy Ustronia wynajmują pokoje na okres letni.

W uzdrowisku liczne sklepy PSS, w tym wiele samoobsługowych i preselekcyjnych. W miesiącach letnich PSS uruchamia kioski z jarzynami, owocami i lodami. Beskidzkie Zakłady Gastronomiczne prowadzą kilka lokali restauracyjnych i kawiarnię.

Urządzenia sportowe

Na lewym brzegu Wisły znajdują się korty tenisowe, basen kąpielowy i stadion sportowy. Na prawym brzegu, naprzeciwko basenu, zbudowano skocznię narciarską. Na stadionie prawie w każdą niedzielę w sezonie letnim odbywają się rozgrywki piłki nożnej. Na kortach tenisowych można spotkać czołowych tenisistów polskich. Kąpiel nie tylko w basenie ale również w Wiśle, przepływającej Ustroń. Na stawie koło Technikum uprawiany jest sport kajakowy w lecie, a w zimie łyżwiarstwo.

Ustroń nastęca sporo możliwości uprawiania sportów nie tylko w lecie, ale również i w zimie. Kopulaste szczyty gór, stosunkowo łagodne stoki stanowią doskonałe tereny dla narciarzy. Przez północno-wschodni stok Czantorii prowadzi nartostrada, na Równicy zaś jest wyciąg narciarski (linowy).

Szlaki spacerowe

1. Deptaki wzdłuż Wisły.
2. Deptaki doliną Gościradowca do Źródła Żelazistego.
3. Dolinami Jaszowca, Dobki, Suchego Potoku, Poniwca, Raju. Doliny te są łatwo dostępne i bardzo malownicze.

Wycieczki górskie

1. **Na Równicę** (883 m) do komfortowo urządzonego schroniska (60—90 minut) za znakami czerwonymi koło „Kamienia” lub za znakami zielonymi koło Skalicy. Schronisko na Równicy posiada 55 miejsc noclegowych z pełnym wyżywieniem. Odległość do stacji kolejowej Ustroń lub Polana około 6 km.

Z Równicy dla odmiany można wracać za znakami żółtymi przez Lipowski Groń do Skoczowa (12 km), albo wybrać piękny, słoneczny szlak (znaki niebieskie) przez Orłową i Dolinę Jaszowca do Ustronia.

Na Orłowej (766 m) mieści się stacja turystyczna z 6 miejscami noclegowymi.

2. **Na Czantorię Wielką** (997 m), do schroniska leżącego już na granicy Czechosłowacji, można dojść przez Poniwiec za znakami niebieskimi. Odległość

około 7 km przy różnicy wzniesień 640 m. Czas wychodzenia w górę około 2,5 godziny. Inna trasa prowadzi z Ustronia Polany za znakami czerwonymi. Odległość około 4 km przy tej samej różnicy wzniesień. Czas wychodzenia w górę około 1³/₄ godz.

3. Na Czantorię Małą wychodzi się z ulicy Partyzantów za znakami żółtymi. Pod szczytem Czantorii Małej znajduje się stacja turystyczna z 32 miejscami noclegowymi. Odległość około 3 km. Przez Czantorię Małą można dojść również na Czantorię Wielką za żółtymi znakami.

Z Czantorii Wielkiej do Polany prowadzi nartostrada oznaczona znakami czerwonymi na pomarańczowym tle. Zjazd dość trudny.

4. Dalsze wycieczki górskie

Na Stożek (975 m — schronisko, pełne wyżywienie, 80 miejsc noclegowych) przez Czantorię Wielką i Soszów lub z Wisły.

Na Przysłop pod Baranią Górą przez Kubalonkę lub Dolinę Białej albo Czarnej Wisłki (950 m — schronisko, pełne wyżywienie, 66 miejsc noclegowych; stacja turystyczna, 30 miejsc noclegowych).

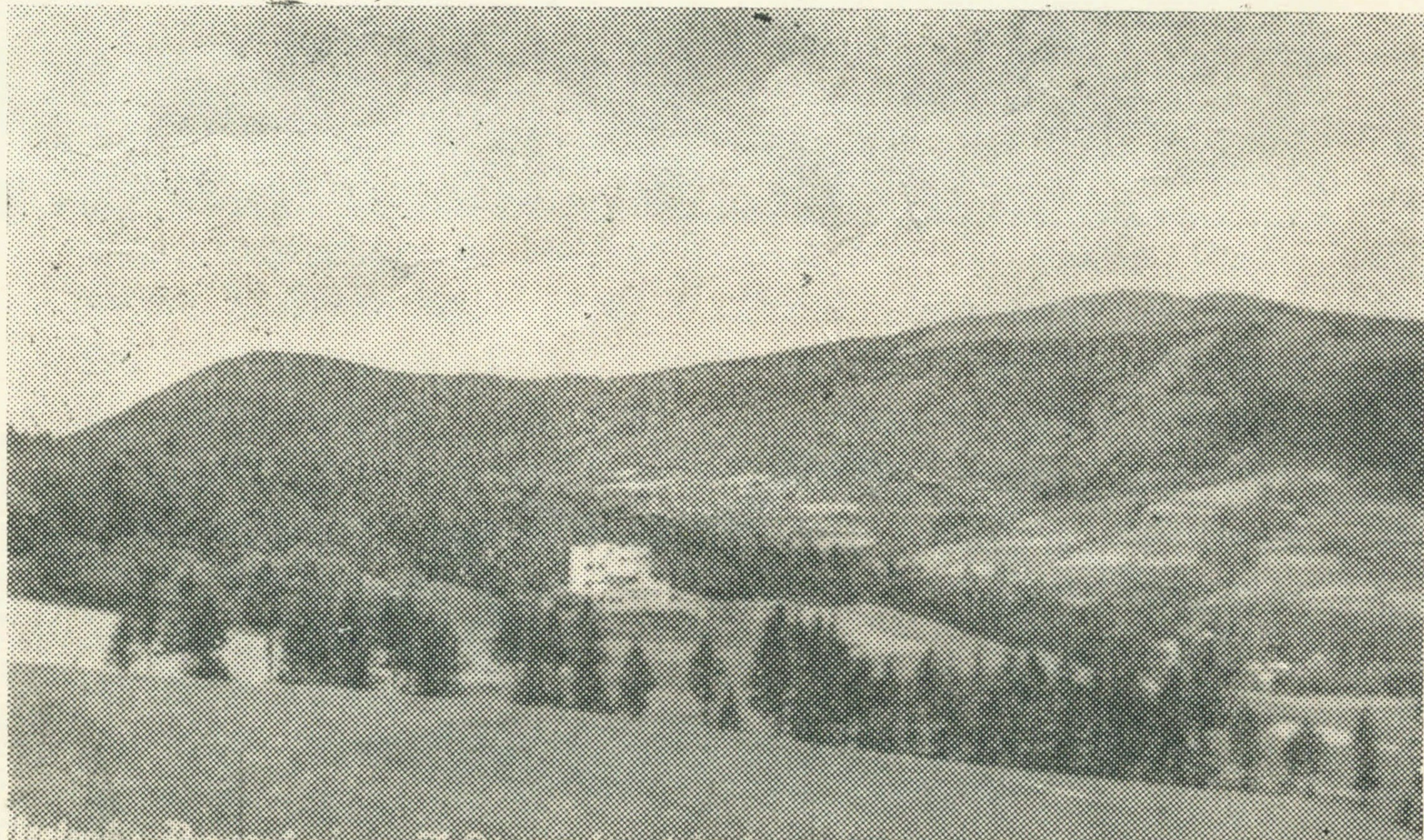
Na Błatnię (987 m — schronisko, pełne wyżywienie, 43 miejsca noclegowe) przez Równicę.

Na Klimczok (1076 m — schronisko, pełne wyżywienie, 59 miejsc noclegowych) przez Równicę i Błatnię. Z Klimczoka można przejść na Szyndzielnię, a dalej kolejką linową do Bielska.

Na Baranią Górę przez Równicę, Trzy Kopce, Przełęcz Salmopolską (Biały Krzyż) i Malinowską Skałę. Z Baraniej do schroniska na Przysłapiu.

5. Do zamczku w Wiśle Kubalonce (45 minut autobusem).

SPÓŁECZNY KOMITET
UPIĘKSZANIA MIASTA
W USTRONIU

Istron; Widok ogólny

BESKIDZKIE ZAKŁADY GASTRONOMICZNE w USTRONIU

polecają P.T. Konsumentom
następujące lokale na terenie uzdrowiska

Rest. kawiarnia „PARKOWA” I kat. — ul. Hutnicza
(codziennie dancing)

Rest. „OAZA” — ul. Świerczewskiego 5 (codziennie
dancing)

Rest. „BESKID” — 1 Maja 5

Rest. „CZANTORIA” — 1 Maja 99

Rest. „PRAŻAKÓWKA” — 22 Lipca 38

Rest. „RÓWNICA” — 22 Lipca 63 (hotel)

Bar „HERMANICE” — Hermanice 59

W lokalach powyższych polecamy codziennie:
ŚNIADANIA, OBIADY, KOLACJE, PRZEKĄSKI
ZIMNE I GORĄCE, NAPOJE ZIMNE I GORĄCE,
CIASTKA, LODY.

Szybka, fachowa i uprzejma obsługa.

Przyjmujemy obsługę kursów, narad i wycieczek
na terenie Ustronia po uprzednim zgłoszeniu na adres:

Beskidzkie Zakłady Gastronomiczne
Ustroń, ul. 1 Maja 5, tel. 213, 214.

Realizacja

„Wspólna Sprawa” Wydawnictwa Oświatowe
Warszawa, ul. Spasowskiego 4

Tytułówka i przerywniki: Zbigniew Weiss. Opracowanie gra-
ficzne Roman M. Frydrych. Nakład: 5000+50 egz.

KZG 3 z, 505, 5. 60. K-11 (3786) 5000